

MAGAZIN

cultural-istoric și de informație

REVISTĂ A ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI

DIRECTOR: VASILE TODI

REDACTOR-ȘEF: ȘTEFAN TARJOC

O PROROCIRE DE NECREZUT, LA VREMEA SCRIERII EI

Principiul naționalităților va dărâma și Imperiul Sovietic

O mare tragedie a fost prețul ce a trebuit să plătească neamul nostru pentru a realiza România mare, întezărită și apoi realizată de Mihai Viteazul pentru o așa de scurtă vreme! Dar, odată realizată, fie și vremelnic, imaginea grandioasă a rămas ca o obsedantă chemare, ca un comandament istoric. La sfârșit dau unele cifre menite să vă deie sacrificiile consimțite spre a realiza Dacia-Traiană visată în lungul atâtor secole: 2.867 ofițeri și 235.799 soldați, la care trebuie adăugate victimele civile ale războiului: 2.438 morți și 1.561 răniți, consecință a bombardamentelor aviației și artileriei. Victimele epidemiilor de tifos exantema-

tic și febră recurentă, variolă au produs mult mai mari pierderi decât războiul. Pierderile suferite de industria petroliferă au fost evaluate la 10 milioane lire sterline (valoarea din 1916). Cu toate că distrugerea a fost făcută de Englezi în interesul comun, despăgubirile au rămas în sarcina României, datorită contractată de România în cursul războiului pentru armament și aprovizionare a depășit 2 miliarde de lei aur. Confiscarea de către ruși a tezaurului Băncii naționale în valoare de un miliard lei aur. Acest tezaur a fost depus la Moscova cu garanția aliaților, dar pierderea a rămas în sarcina statului român.

ADEVĂRUL LUNII

Am ajuns să fim nația care promovează imbecilitatea ca pe model de reușită publică.

Alexandru Dabija - regizor

Cele 458 de pagini vor reda marea epopee a nației noastre între 1916 și 1919. Și vei rămâne, iubite prieten, uimit de purtarea aliaților și de ticăloșia rușilor, care vroiau distrugerea noastră ca stat. Eu sper să apară în românește cândva, ca să știe și noile generații ce imense sacrificii stau la temelia României mari. Va rămâne în sarcina altui cronicar să scrie istoria

(continuare în pag. 2)

Pamfil ȘEICARU

din scrisoarea trimisă lui Ovidiu Vuia, la 15 noiembrie 1976

Înălțarea la cer

Lucrarea de mântuire începută de Fiul lui Dumnezeu pe pământ nu s-a sfârșit o dată cu înălțarea la cer, după înviere, ci ea continuă în Biserică până la sfârșitul veacurilor. „Dumnezeu voiește ca toți oamenii să se mântuiască și să vie la cunoștința adevărului” (I Timotei 2,4). Prin înălțarea la cer Iisus Hristos Domnul s-a ridicat deasupra condiției noastre omenești spre a lucra mântuirea tuturor, indiferent de timp și loc.

✝ NICOLAE
Mitropolitul Banatului

Poezii ai tuturor vremurilor

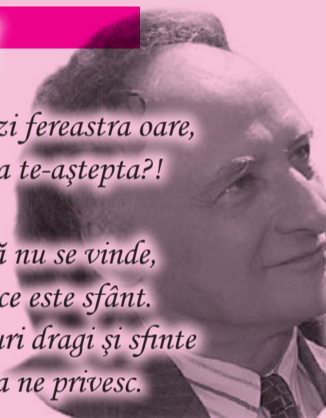
Grigore VIERU

Ascultați-mă, surori, pe mine,
Și voi, frații mei, ce va sfădiți:
E păcat, nu-i drept și nu e bine
Să vinzi casa care te-a-ncălzit.

Bani ne-ar trebui la fiecare,
Toți avem copii și vremea-i grea.

Însă cum să vinzi fereastra oare,
Cea la care maica te-aștepta?!

Casa parintească nu se vinde,
Nu se vinde tot ce este sfânt.
Din atâtea lucruri dragi și sfinte
Ochii mamei încă ne privesc.

Casa părintească

O vom da și vor schimba lăcata
Și vor pune și ferestre noi.
Și trecând pe lângă ea vreodată,
Va privi ca la străini la noi.

Vom pleca și noi cândva din viață
Și părinții sus ne-or întreba
Ce mai face casa lor cea dragă,
Cine are grijă azi de ea.

“ODIHNIND” ÎN BIBLIOTECĂ

Ar rugurile iernii prin grădini și încă n-a venit propriu-zis primăvara. E încă vremea visului mirat. Mantia înstelată de pe umerii iernii, sclipește departe, tot mai departe, dar se vede! Pe dealuri, armate de arbori ruginii, așteaptă un semn ca să înverzească. ”Ce naiba rămâne de făcut?/ Anotimpurile s-au amestecat/ca niște cărți măsluite/și-mi cade mereu caré de toamnă...”. Închipui nătâng, un răsărit de vară, pe o margine de pârâu, înoptând în poala fetei cu ochii înlocuind

amurgul. Suntem vecini de desăvârșire, într-o vegetație vuind de dorință. Copacului singuratec, din mijlocul câmpului, i sa așezat o pasăre lângă suflet. Nu mai e singur... Mă mir, mă tot mir, ”că de la o vârstă încolo, obținem mereu ceea ce nu ne mai trebuie (vai, vremurile când ne trebuiau de toate și nu ne dădea nimeni nimic!)”. Mă încing cu învelișul clipei lângă trilul mierlei. În crângul în care respir visând, doar pașii lui Dumnezeu se zăresc.

Vasile TODI

ANUL XVI
NR. 4 (194)

APRILIE
PRIER

Tel. 0721.935.392 Fax: 021.519.9551
WWW.MAGAZINMR.RO MAGAZINMR@YAHOO.COM

ISSN:
1453-2700

2010

“DOMNULE, SUNTEȚI DE LA ZIAR?”

Nu mai rețin cum am dat și unde peste materialul de mai jos, semnat de Geo Săvulescu, dar el confirmă previziunea unui gazetar care spunea, la intrarea țării noastre în Uniunea Europeană: “România va fi chiftea cu cianură de pe masa Uniunii Europene.”

“CE AȚI PĂȚIT, STIMATE DOMN?”

- Domnule, sunteți de la ziar? Cineva din tren mi-a dat telefonul ăsta și a zis că pot să sun la dumneavoastră.

- Da' ce-ați pățit, stimate domn?

- Mă numesc Florea De Duma și am plecat de joi din Miami. Am un frate în spital la București, e în comă și mi-au telefonat să vin de urgență.

- Și?

- Păi de joi am plecat din Miami și azi este monday și eu sunt tot pe drumuri!

- OK, am înțeles!

- Da' nu-i deloc OK! Mai am încă mult până la București.

- Atunci spuneți și noi înregistrăm povestea și vorbim la sfârșit.

- Dragă domnule, cum v-am spus, joi la amiază mi-am făcut bagajele și am plecat spre București cu escală la Frankfurt. Am luat Lufthansa, cursa Miami 463. Am decolat la 15.45, am mâncat bine, am citit, am dormit și vineri dimineața la 7.30 am pus piciorul în Europa.

“DOMNULE, TOATĂ EUROPA E ÎNCHISĂ”

Mi-a căzut bag-ul din mână. La Frankfurt în aeroport nu era nici femeie de serviciu. Și nici un pui de om. Ziceai că a început al treilea mondial. Da' mai era câte un polițist pe la câte o trecere.

Am văzut pe monitoare cancelled, cancelled la toate zborurile. Mi s-a făcut negru înaintea ochilor. Nu știam nimic de volcano, de closed sky. Am dat fuga la informație. Aeroportul este geschlossen, au zis nemții. Și România ist geschlossen. Salutare zboruri, până trece norul de praf din Island. Ei, frații mei, de aici a început altă nebunie. Unde mă duc? Nemții au zis la hotel. Care hotel? Nu avem locuri libere decât la un hotel în Mainz. Toate sunt pline de turiști care au rămas blocați de norul de praf. Care nor de praf, domnule, că nu văd nimic. OK, aveți o cameră la Regency Hyatt în Mainz. Diseară la ora 20.00 ne sunați să vedem cum arată cerul! Bagajele? Ni-

cht! Sunt pe traseu, le primiți în București. Taxi la Mainz, la o jumătate de oră de drum de la Frankfurt. Singur, cu mâinile în buzunar, fără nici un bagaj.

Jur că Mainz-ul este un oraș frumos. E ciubucul acestui drum, că nu l-aș fi vizitat niciodată. Am încercat să telefonez spre seară. Nu răspundea nimeni. Am sunat la Star Alliance că am card de membership. Nu răspundea nimeni. M-am dus la recepție. Domnule, toată Europa e închisă. Nu mă puteți programa pentru mâine, sâmbătă dimineața la București? Cu ce? Cu diligența sau cu calul? A doua zi, sâmbătă dimineața, m-am întors la aeroport să caut bagajele. Sau să bat pe cineva. La hotel au zis bye-bye! Și dacă Europa e closed, eu unde dorm diseară? Sunați la Lufthansa!

“SICTIR, CU TOATĂ ORGANIZAREA VOASTRĂ DE EUROPENI!”

Am dat un ciubuc să am o cameră pentru orice eventualitate. Nu se poate! Suntem fully booked! Merg să-i omor pe cei de la aeroport. Acolo m-au anunțat din prima, dormiți și noaptea asta la Regency Hyatt din Mainz. Am crezut că o văd pe străbunica. Iar un taxi înapoi la Mainz. Acolo m-am dus în gară. Am cerut bilet până la București. Nu se poate. De ce? Nu avem tren direct până la București. Cel mai bine, duminică dimineața luați trenul de Viena. La Viena fugiți două linii și luați trenul de Budapesta. De la Budapesta vă grăbiți că aveți 10 minute să schimbați cu rapidul de București. OK, dar de la Budapesta la București vreau singur în cușetă de dormit că mă fură. OK, a zis neamțul după 15 minute. Costă 475 de euro!

Am plătit cu cardul, altfel eram lefter la cash. La hotel mă căuta cineva de la Lufthansa să mă transfere cu autobuzul la București! Ce vreți mă, după aproape 4 zile, să mai plec și cu autobuzul? Sictir cu toată organizarea voastră de europeni! Și uite așa, duminică dimineața am plecat la gara din Mainz, am luat trenul de 12, am ajuns la Viena cu 10 minute întârziere, am fugit la a treia linie și am prins trenul de Budapesta. Domnule, noroc că eram sprinten că nu aveam nimic de cărat și la 50 de ani mai pot fugi.

La Budapesta am ajuns cu 20 de minute întârziere. Am fugit și acolo cam distanța dintre patru linii și am urcat în Rapidul Dacia 347. Ura, e o bucățică din România! În sfârșit, scap de necazuri! Român fraier din America, asta sunt! Dom'le dragă, cușeta mea avea trei paturi. Și mult praf. Dar avea chiuveță. Pentru asta am plătit 475 de euro? Yes, sir! Nici o cafea inclusă? Nici una. Nu-i nimic, luni la ora 14.00 voi fi la București!

“DE CE BATEȚI AȘA?”

Numai că trenul avea 16 vagoane în loc de 8 și mergea ca mortul. Și ce credeți, m-am culcat cu gândul la fratele meu. Buum-buum-buum, aud în ușă!

- Ce e, dom'le?

- Vama și controlul de graniță!

- De ce bateți așa?

- Ca să auziți!

- Aud foarte bine!

- Bagajele la control!

Le-am arătat o pungă de plastic.

- Dumneavoastră sunteți un pasager recalcitrant. Vă putem da jos din tren până vă clarificăm situația!

- Domnilor, bagajele mele sunt în Frankfurt, la Lufthansa, și cu asta basta, lăsați-mă să dorm! Norocul meu că n-au mai revenit. Și-am dormit rupt pe bucățica mea de România cu 3 paturi construite pe vremea lui Ceaușescu. Și m-am trezit luni dimineața. Oameni buni, puteam să mor! Știți cum arată Land of Choice a lui Udrea și Berceanu, că ăștia au pus-o la cale, am auzit. Buruieni între șinele de tren, can de Coca-Cola și PET pe terasamente, pungi de plastic, sticle, hârtii, pachete de țigări și pe câmp oameni arând cu calul și cu o pereche de vaci.

“CÂND INTRI ÎN ROMÂNIA, VEZI CUM PĂMÂNTUL E PRĂBUȘIT”

Din Rapidul Dacia eu mă uitam la viața din Dacia, nu la România din Uniunea Europeană! Fier vechi pe lângă calea ferată, toată mizeria asta pe care o ascunde zăpada și dintr-odat țâșnește sub ochii oamenilor în primăvară. Domnule, într-un loc am văzut niște stabilopozii lângă un canal. Ce dracu' căutau acolo, că la Miami se folosesc numai pentru digurile la ocean? Mai erau doi nemți care se holbau la o fereastră vecină. Bombăneau și clătinau din cap! Și arătau cu mâna la aratul cu vacile. Știi cum arată pământul românesc de la fereastra trenului? Prăbușit!

Să nu vă supărați pe mine și să nu ștergeți. Când intri în România vezi cum pământul e prăbușit. Prăbușit, am zis! Clar? Și pe margine la calea ferată tot felul de tâmpiți care salută trenul de parcă trece primul-ministru. Șia nu au treabă? L-am întrebat pe cel de la vagonul de dormit de ce salută trenul și de ce bat cu ciocanul în roți în fiecare stație. Nici în Germania, nici în Austria, nici în Ungaria n-a bătut nimeni!

- La noi se funcționează după reguli de o sută de ani! Dacă un șef de stație mică nu iese la salut înseamnă că drumul e stricat și mecanicul oprește.

Pazvante Chiorul cu frână și cu saboți!

Mă uitam pe fereastra trenului la țara noastră golașă, cenușie, ca un depozit de gunoai. Land of Choice! De ce vin eu acasă? Cu ce-l pot ajuta pe frati-meu? Zău! Mai bine îi trimiteam banii la Western Union și ajungeau repede. Și stăteam cuminte la Miami. De fapt, puteți suna dumneavoastră la Urgență la București? E trecut de orele 16.00 și n-am ajuns încă la Predeal. Să sune cineva la spital la secția de Reanimare și să-i spună că mă aflu încă pe drum. Să aibă grijă de el că ajung. Do you understand? Can you do something? Știți pe unde-i norul acela de cenușă din Islanda? De pe geamul trenului nu văd nimic. Și conductorul zice că nu e treaba lui. Understand?

Azi e marți. Probabil că, luni seara, Rapidul Dacia 347 o fi ajuns în Gara de Nord și domnul De Duma o fi ajuns la un spital de urgență din București. Nu știm la care. Important este să nu fi fost prea târziu!

Pagină realizată de Ghiță BLEJUȘCĂ

Redactor-șef al revistei "Foaia Săcăluzului" al Truștii de Presă "Magazin"

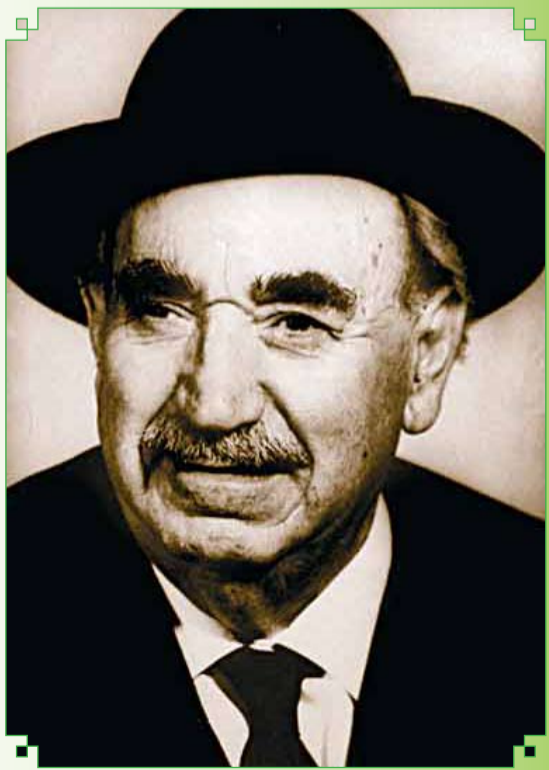
O PROROCIRE DE NECREZUT, LA VREMEA SCRIERII EI

Principiul naționalităților va dărâma și Imperiul Sovietic

(urmăre din pag. 1)

războiului contra Rusiei sovietice...

Recapitulăm: în 1912 principiul naționalităților a dărâmat imperiul turcesc - războiul balcanic. Era preludiul primului război mondial. La 1918 tot principiul naționalităților a sfârșit monarhia multi-seculară a habsburgilor. În 1905 revoluția internă în Rusia, consecință a înfrângerii în Manciuria, s'a amplificat prin începutul mișcărilor naționalităților. Noi trebuie să așteptăm marile convulsii interne ale Rusiei sovietice care vor veni, nu încapă umbră de îndoială. Este ultimul imperiu multinațional ce se va disloca...

Puțini își mai aduc astăzi aminte, de un talentat dramaturg român, care, spre a putea dobândi dreptul de a exista ca scriitor într-o Românie roșie, a acceptat să-și semneze creația cu un pseudonim literar pe care harul său l-a făcut nemuritor: Ion Băieșu. Numele sau real? Ion Mihalache. Citindu-l, ma gândesc cu nostalgie inutilă, la treptele bucuriei pe care le-au au coborât românii în acești 20 de ani, și la șansa deloc previzibilă, de a le urca din nou.

Vasile TODI

CONDICA DE RECLAMAȚII

Mă apucă o foame cumplită, intempestiv, și intru într-un mic restaurant marginaș, cu nume duios, mă așez la masă, aștept circa douazeci și două de minute, îl strig pe ospătar de nouă ori (alo, pst, tovarășu, fii draguț, dacă nu te superi, etc.), în sfârșit, vine. E nervos:

- Ce mă tot păsâi, dom'le, că nu stai în vant și-n ger, nu te plouă, nu te ninge!

M-am obisnuit să nu raspund la provocări.

- Ce aveți de mâncare? am întrebat.

- Friptură și cărnați.

- Friptură de ce?

- Pai de ce poa' să fie decât de porc?!

- Altceva?

- Nimic.

- O telemea, niște rosii, o salată...

- Dom'le, te mai gândești dumneata, eu n-am timp de pierdut.

Revine peste alte douazeci și două de minute.

- Dom'le, zic, dă-mi o friptură, dar să fie slabă.

- Nicio grijă, o pun acum la cură de slăbire.

Vine peste trei sferturi de oră cu o bucată de microporos, o talpă de bocanc cazon umblată pe două fronturi, un ghem de zgârciuri și tendoane, grasă și sleită.

- Dom'le, zic, ce mi-ai adus dumneata aici este imposibil de mâncat.

- Păi ce, te oblig eu s-o mănânci? Ai comandat-o pe banii dumitale, poți s-o dai la câini sau la pisici.

Într-adevar, sub masa mea forfoteau vreo cinci pisici și patru câini, aflați într-o perfectă înțelegere tacită.

- Draga, zic, fii amabil și dă-mi condica de reclamații.

- Ce să fac?

- Să-mi dai condica de reclamații.

- Din ce-ți veni?

- Vreau să scriu ceva acolo.

- Dar de ce nu scrii mai bine acasă, la părinți, la rude, zi-le ceva de sănătate și belșug.

Eram calm ca o stâncă de granit și insistent ca un ciocan pneumatic.

- Dacă nu-mi dai condica, anunț Inspekția comercială. Aveți telefon?

- Avem, dar e cu lacăt.

- Cheamă responsabilul.

- Păi ce, eu sunt valet?

Mă duc personal și-l caut pe responsabil, intru prin niște birouri, prin magazie, bucătărie, spălătorie de vase, și-l gasesc la depozitul de vinuri, mâncând pastramă pe un fund de butoi, împreună cu niște amici, era o veselie ne bună pe ei; îl chem deoparte și-i spun că dacă nu mi se dă condica de reclamații, mă voi adresa presei, merg până-n pânzele albe. Responsabilul se crispează, mai întreabă cu ce ospătar am avut de-a face, "e clar, zice el, ăla e un obraznic ce nu s-a pomenit, mâine îl dau afară, poftiți la masă, vă servesc eu personal, nici nu concep să plecați din localul nostru nemulțumit". Mi se aduce un mușchiuleț de vacă splendid, parcă era pictat de Rembrandt, cu o garnitură de legume excelent asortate, plus pâinică prăjită. Dar înainte n-ați dori o gustărică cu puțin somon și puțin batog? "Vai, dar de unde aveți minunățiile astea", zic eu năucit, dar responsabilul îmi șopteste "lăsați, nu e o problemă pentru noi când e vorba de un client pe care îl iubim, ce-ați zice de o sticlă de Riesling vechi de 12 ani?"

Am mâncat și am băut ca un rege, trei ospătari în frunte cu responsabilul roiau în jurul meu. La sfârșit, mi s-a adus o notă de plată modestă, din care lipseau gustările și vinul, acestea fiind o mică atenție din partea

trustului, după care mi s-a adus condica. Mi-am scos stiloul și am scris: "Acesta este, fără îndoială, cel mai de-săvârșit local din sud-estul Europei". După care m-am iscălit descifrabil.

Am fost condus până la mașina de către întregul personal al localului, ne-am sărutat cu lacrimi în ochi, promițând că nu-i voi uita niciodată, sugerându-mi-se, cu discreția cuvenită, că nu ar strica dacă aș arunca câteva cuvinte în presă despre bunul lor renume.

În altă zi, intru într-un alt local, cam de aceeași categorie, cer de mâncare, mi se răspunde destul de cuviincios, mi se aduce o friptură onorabilă, dar ce-mi zic: de ce să nu repet figura și sa fiu servit ca un conte? Drept pentru care cer condica de reclamații. Vine însuși responsabilul cu ea, mi-o așează pe masă, mi se oferă un pix, după care mă apuc de scris: serviciul în acest local este defectuos, fripturile sunt necomestibile, personalul este murdar și insolent. Responsabilul ia condica și pleacă, demn. Peste cinci minute apare o tipa grasă, îmbracată în alb, care îmi spune ca ea e bufetiera și ce-am împotriva fripturilor ei, de ce insult o încadra-

Băieșu, alături de Nichita Stănescu

tă veche de douăzeci de ani, cine sunt eu? "Cine ești tu, mă murătură, de te legi de mine, că-ti dau o fleică peste gură, huliganule, zi mersi că nu-l chem pe bărbatu-miu ca să-ți înmoaie oasele!" Între timp, femeia de serviciu începe să mature în jurul meu, îmi ordonă să mă ridic imediat de la masă, ma pocnește strașnic la turloaie cu coada măturii, după care mă ameninta că cheama sectoristul, cum mi-am permis să-i fac cu ochiul și să-i propun să o conduc acasă? Tot localul se uita la mine, vine ospătarul și mă anunță că nu servește clienți în stare de ebrietate, îmi ia friptura din față și mă calcă pe bombeu, strivindu-mi două degete strict necesare. Când ies afară, în stradă, îmbrâncit, dau nas în nas cu responsabilul, care tocmai îmi dezumflă cauciucurile de la mașină, pe motiv că am parcat pe spațiul rezervat localului. În timp ce o luă la picior, grăbit, acesta mi-a strigat:

"Mă, dacă-ți place să scrii prin condici, de ce nu te faci scriitor?"

Acum nu știu cum să procedez pe viitor când intru într-un local: să cer condica sau să n-o cer?

Ion BĂIEȘU

Pagină realizată de Laura GOROVEI

Redactor responsabil - "Jurnal de Răcăjdia", al Trustului de Presă "Magazin"

Pe Ștefan Apeneșcu, l-am întâlnit într-o bibliotecă rurală, refuzat de "grangurii" optzeciști...

V.T.

SURĂSUL MUZELOR

Motto: "Picurau nebune gânduri
într-un cap descoperit,
eu mă ascund între rânduri
lumea crede c-am murit".

Intrau norii pe ușă cuprinși
de disperare
cu mâinile la ochi să nu ne vadă-n
doi, de teamă ne ascundeam în
noapte amândoi la cel mai mic
pericol să ne-aruncăm în mare.
Un corn de aur cheamă pe rătăciți
la vamă, săgeata care zboară de
infinit i-e sete, stă luna spânzurată
de gâtul unei fete cu-n vânzător de
lozuri ascunși în câte-o crama.

O față resemnată precum
o turturea

zăpadă poartă-n brațe, șiraguri ful-
gerate, ca-ntr-o frumoasă carte cu
geamurile sparte de zei spre nesfâr-
șit, zvârlită-n lumea mea.

Rotunde zilele se cern,
mătăsurii înflorate,
cu-armuri însângerate
de macii sângerei,
eu scald în mine cerul, în zbor
adânc să-mi vii
prin apele ce se-ntăresc,
oglinzi nemăsurate.

Cu părul negru m-ameninți și iar
mă chemi și iar mă minți stea fără
dumnezeu, cu biciul de rubine de
ce m-ai hăituit, doar pentru tine
se nasc pe lume mânzi și tu stai
printre sfinți.

Alunecă trădarea pe lacrimi moi de
cretă în dans catifelat de-o să mă
prinzi nătâng toreador - când știu
c-o să mă vinzi nu pot să mă opresc
la prima piruetă.

Un înger în genunchi
așteaptă speriat
urzicile țepoase ascunse-ntre
narcise,
dorm casele în case,
speranțele-s ucise
și nimeni nu mai știe
pe unde sunt plecat.

Dac-ai venit cumva doar pentr-un
colț de pâine tu ești, copilo, semnul
pe care îl aștept, o sclavă flămânzită
la un stăpân nedrept nimic nu-ți
promit azi, dar mai încearcă mâine.

P.S. Crescusem înainte de a veni pe lume
aveam vreo zece nume ca: "dinte pentru
dinte": și "moarte pentru moarte", dar
am murit înainte de-a dispărea din lume,
rămas fără de nume.

Ștefan APENESCU

SALTIMBANCII DIN FRUNTEA ȚĂRII...

Cătălin Voicu

Când responsabilă acestei pagini, mi-a propus spre publicare fragmente din dialogurile banditești ale lui Voicu, sigur, apărute și în alte părți din presă, m-am gândit că publicându-le și noi și citite de un singur om care nu le cunoaște, noi ne-am împlini menirea. Citindu-le, am întâlnit o lume mai abjectă prin ferocitatea umană decât cea pe care am întâlnit-o în Dickens, unde cel puțin exista și milă. Sigur, mai sunt mulți asemeni lui Voicu, foarte mulți, dar și aceea, vor afla atunci când li se va apăsa creștetul capului de mâna polițiștilor, pentru a nu se lovi de pragul de sus al dubei, că destinul, spunea Herr Schindler senior, un personaj al lui Thomas Keneally, nu este

o funie fără sfârșit, ci o bucată de elastic - cu cât mai tare tragi de el, cu atât mai violent te smucește înapoi către locul de unde ai plecat.

Vasile TODI

Un pasaj antologic, în care senatorul PSD Cătălin Voicu discută cu judecătorul Florin Costiniu de la Curtea Supremă, soțul Vioricăi Costiniu, președintele Asociației Magistratilor din România, despre dosarul omului de afaceri Costel Cășuneanu.

Voicu Cătălin: (neinteligibil) nu dom'ne, Carmen Frumușelu, Preda Joița și ... (neinteligibil) ați fost rugat de mediul politic, că ar fi o mârșăvie, o... domnu' Cășuneanu a câștigat peste tot, dar la Curtea de Apel l-au mânărit....

Costiniu Florin: Da.

Voicu Cătălin: ...deci el a câștigat licitația (...neinteligibil...) la centrul de construire al... a.... consultare la banca, știi, acceptă tot și la Curtea de Apel, pe-o șmecherie.

Costiniu Florin: Da.

Voicu Cătălin: La Curtea Supremă mai (...neinteligibil...) nu știu ce firmă e asta, pe ce firmă, PACO, nu știu pe cine are. (...neinteligibil...)

Costiniu Florin: Pe PACO, pe PACO. Am înțeles. Gata.

Voicu Cătălin: La fetele astea merge direct cu dumneavoastră să nu le spuneți nimic. (neinteligibil)

Costiniu Florin: Nu, nu, nu, nu.

Voicu Cătălin: ...vă fac și eu un contraserviciu!

Costiniu Florin: Nu, bineînțeles mă! Oricând!

Voicu Cătălin: (...neinteligibil...) așa dacă ați bagat-o pe contraserviciu nu poa' să spună "cu gologani" (râde).

Costiniu Florin: Bineînțeles! Doamne Ferește!

Voicu Cătălin: Nu, eu vreau să evit orice contact (...neinteligibil...).

Costiniu Florin: ...nu, stați liniștit!

Voicu Cătălin: Când avem un răspuns.... când trebuie să le predea mai bine?

Costiniu Florin: Cu vreo săptămână înainte de

Voicu Cătălin: Aha, asta e prin octombrie.

Nota HotNews: Potrivit referatului întocmit de procurori, discuția senator-judecător este întreruptă de două persoane de sex feminin care discută cu Voicu Cătălin despre o intervenție a acestuia la reprezentanții Casei de Asigurări OPSNAJ pentru a-i determina să soluționeze favorabil mai multe sesizări referitoare la prețurile practicate de farmacia deținută de una din cele două femei. După plecarea lor, cei doi reiau discuția.

Cășuneanu. E păcat să ratăm o chestie de-asta... plus că noi vedem un happy-end. Doi! Țștia-s bani pe care nu-i mai luăm. Luăm o dată și gata! Pe muncă cinstită.

Costiniu Florin: Vorbește în șoapta: Cășuneanu.... (neinteligibil)

Voicu Cătălin: (vorbește în șoaptă) Cășuneanu. E păcat să ratăm o chestie de-asta.

Costiniu Florin: Da mă da'

Voicu Cătălin: ...plus că noi vedem un happy-end. Doi! Țștia-s bani pe care nu-i mai luăm. Luăm o dată și gata! Pe muncă cinstită.

Costiniu Florin: Da! Ah... dacă...

Voicu Cătălin: și eu vă spun un lucru: Dincolo de faptul că vorbim între noi, dom'ne are dreptate cu carul. E păi cum (...neinteligibil...) Ai văzut ce fel de om e.

Costiniu Florin: Da, da, mi-a plăcut grozav. Un moldovean serios, nu...

Voicu Cătălin: Deci nu... Da, da' e jumătate neamț, sa știți! El e catolic. (...)

Costiniu Florin: Nu, nu, nu. Nu, e om serios!

Voicu Cătălin: Deci pe 14 octombrie?

Costiniu Florin: 14 octombrie.

Nota HotNews: 14 octombrie 2009 era termenul la care urma să se judece recursul în dosarul PACO la Curtea Supremă. Judecarea dosarului fusese amânată din cauza protestelor magistraților. Completul de judecată care urma să se pronunțe în dosar era format din numele care apar în discuția dintre cei doi: Carmen Frumușelu, Magdalena Dumitru și Joița Preda. Spre stupoarea generală, deși par siguri că instanța va pronunța o soluție favorabilă, pe 14 octombrie instanța supremă respinge recursul. Potrivit referatului procurorilor trimis la Senat, "pentru a nu se expune pericolului de a fi denunțați dar și pentru a păstra foloasele materiale primite de inc. Cătălin Voicu, acesta și inv. Florin Costiniu i-au dat numeroase asigurări inv. Costel Cășuneanu că și-au respectat toate angajamentele luate în sensul intervențiilor pe lângă magistrații din complet, dar aceștia au pronunțat totuși o soluție strâmbă."

Florin Costiniu

Deci vă spun, am avut inclusiv la opt jumătate, azi de dimineață, ultima, ultima discuție și am fost încredințat, până acum la șase seara că totul va fi nu bine, că va fi legal, că va fi normal, că va fi în acord cu omenia și dreptatea.

Cășuneanu Costel: Bună seara, am onoarea, să trăiți!

Costiniu Florin: Domnu... îmi pare rău că trebuie să nu va dau o veste bună. Dar după ce s-a în fond, după casare s-a menținut soluția de la Curtea de Apel. Vreau să vă spun că mie-mi, îmi tremură nu numai vocea, îmi tremura mâinile de... nervi și de indignare pentru ce s-a întâmplat. Credeti-mă ca fratele dumneavoastră care e lângă mine și cu mine am făcut nu ce era omeneste posibil, mai mult decât atât. Vorbesc pe un telefon care probabil este ascultat. Ma jur pe nepoții mei!

Cășuneanu Costel: Nu. Stați domne liniștit, vezi....

Costiniu Florin: Am și eu nepoți. Domnu' deci vreau să vă spun și cum să spun am o nepoțică de patru luni și unu de doi ani și nouă luni. E Dumnezeu deasupra nu ce era omeneste posibil, mai mult decât ar fi fost omeneste posibil. Din păcate, una dintre doamnele cu pricina, doamna din Ploiești, a făcut pactul cu diavolul, probabil pe bani mulți, iar celelalte două, mai temătoare, mai speriate. Speriate de mediatizare, speriate de așa.... au fost forțate pur și simplu să....

Cășuneanu Costel: Incorect, total incorect.

Costiniu Florin: Total, total. Este o mizerie, o batjocură. Vom vedea ce remedii juridice a... mai sunt, ce anume se mai poate face, dar asta aș vrea să rețineți și vă spun este un Dumnezeu care le știe pe toate. Nu, nu ceea ce era indeobște de făcut pentru a ajuta un prieten, un frate. Mai mult decât atât. Și când o să veniți o să am rugămintea sa ne întâlnim o jumătate de ora să bem un pahar de apă împreună...

Cășuneanu Costel: Cu mare plă..

Costiniu Florin: și să vă povestesc că, repet, a... dacă nu fac atac cerebral în următoarea oră, nu mai fac niciodată. Nu fac niciodată pentru că s-a dat o soluție, nu, eu vă spun acum pe telefoanele astea ascultate, superascultate... S-a dat o soluție strâmbă, cu totul și cu totul alte considerente decât dreptatea, decât legea, decât tot.

Cășuneanu Costel: Asta e....

Costiniu Florin: Una dintre doamne, deși a fost rugată la cel mai înalt nivel cu putință, a preferat argintii, cum se spune. Iar celelalte două, de frică și terorizate de asta care-i mai bătrână, care a fost președintă de tribunal, care nu știu ce, le-a.... așa amenințate cu DNA, cu dracu să le ia. Deci vă spun, am avut inclusiv la opt jumătate, azi de dimineață, ultima, ultima discuție și am fost încredințat până acum la șase seara că totul va fi nu bine, că va fi legal, că va fi normal, că va fi în acord cu omenia și dreptatea. Vă spun, nu, nu fac pe nebulul.

Dezvăluiri despre mecanismul musamalizării dosarelor în justiție, așa cum rezultă din târguiala dintre senatorii PSD Alexandru Măzăre și Cătălin Voicu. Toate acestea se află în referatul DNA care însoțește cererea de arestare a senatorului PSD, acuzat de trafic de influență și fals în legătură cu acte de corupție.

Voicu Cătălin: Nu vă puteți închipui ce e acolo. Arestul din Capitală, de la minus 2, ăla care e pe tubulatură - Evul Mediu. Uși negre de fier, zăbrele și lacăte, nu au aerisire, țigani, bandiți, te f... aia în c..., te omoară. Ia noaptea din furculița care o au, o ia și o ascute și-o baga în gat. Pe arest preventiv sunt tot felul de borfași, tot felul de bandiți. Ce să împaci ba. Dacă are... au un contract cu moartea.

Voicu Cătălin: Baga-mi-as p... în Geoană și cu toți americanii lui, care ni i-a adus la Curtea Supremă, că mulți au dosare. Și cu toate golăncile, cu șeful organizației PSD de la Dolj. Suta aia cu serele, cu tot... Pai, șefa, doamna Cristea de la Dâmbovița, la fel, și nu-ți mai dau nume, că nu-i frumos. Mulți! Dom'ne, i-am rezolvat pe toți, dom'ne, că unde n-a fost loc de rezolvat, am dat suspendare, n-a plecat cu pușcărie, alții le-a dat 10 ani, unul dintre avocați zice: “Dom'ne, nu-i e rușine, dom'ne?” “Dom'ne, zic, asta a fost!” (...)

Voicu Cătălin: ...asta, să ne ajute Dumnezeu, vine turul doi, s-atunci... se duce la negociere, vreau Internele. Dacă nu mă duc la Interne, da...

Măzăre Alexandru: Eu am vorbit cu Radu...

Voicu Cătălin: Ascultă-mă un pic! Dacă eu m-am dus la Interne, omule, ai toată Procuratura României, ai toată Justiția în mână, ai toată Curtea...

*Vreau să-l arestez pe Onțanu,
vreau să-i fac dosare lu' Oprea*

Măzăre Alexandru: Da' ai să arestezi? Dumneavoastră?

Voicu Cătălin: Da, am Poliția, vreau să-l arestez pe Onțanu, vreau să-i fac dosare lu' Oprea, credeam că poate vine de la ... de la... de jos dosaru', sus merge șnur! Pentru că eu sunt singuru' personaj care am tot... toată cane... conexiunea în mână, și-ai văzut că Procuratura, în Justiție și...

Măzăre Alexandru: Am o întrebare ca să înțeleg...

Voicu Cătălin: Da.

Măzăre Alexandru: Sunteți cu Vanghelie, da?

Voicu Cătălin: Da. (...) Colegule, ascultă ce-ți spun! Dacă mă duc acolo, în trei ani de zile pot face toată rețeaua din România! Acu', dacă pierdem alegerile, rețeaua e în

funcțiune. Eu acum am... (neinteligibil)... da' greu. Până acum n-am ... (neinteligibil) ...ministeru' ăsta...(neinteligibil) ...înțelegi? Ai rețea, rezistiți ca să facem gherila urbană....(...)

*Pe unii îi cunosc și în alte poziții,
mai cunosc cu peruca-n cap, pe alții
îi cunosc și cu fetițe ce fac. Dacă mă
duc și-i spun: “Domnule procuror
general, am o mare rugămintă! Și vă
rămân îndatorat, dosaru' ăsta vreau
să rămână așa!”*

Voicu Cătălin: Neprezența mea în vârful ministerului de Interne se rostogolește ca un bumerang împotriva mea, imaginea Poliției, a Curtii, la noi. Ei nu înțeleg chestia asta. Ei înțeleg că am fost fentat a doua oară. Mi-ar fi mult mai simplu să bag un baiat bun, să mă asculte...(neinteligibil)...da? Da' dacă-l încalcă cei de la SRI? Dacă îl încalcă cei de la Parchet? Nefiind eu acolo, eu am altă relație. Pe unii îi cunosc și în alte poziții, mai cunosc cu peruca-n cap, pe alții îi cunosc și cu fetițe ce fac. Cu mine le-a...

dacă mă duc și-i spun: “Domnule procuror general, am o mare rugămintă! și vă rămân îndatorat, dosaru' ăsta vreau să rămână așa!” și am dat cu palma, nouzeci și nouă la sută rămâne cum spun eu! Dacă-l rog cutare, gasește cînșpe elemente, să ni-l întorcă pe puștiul ăla de....(neinteligibil)... Da' eu dacă mă uit într-un dosar, știu unde să caut, c-am fost la Gheorghe Robu...(neinteligibil)... Și nu mă poa..., poate păcăli nimeni! Mă, f...(neinteligibil) (...)

Voicu Cătălin: Din toate motivele care ți le-am expus, câte o hârtie din trecutu' fiecărui, i-am ținut pe loc și i-am făcut fideli. Și unii dintre ei chiar dacă-s ofițeri SRI, mai erau pe state și SIE. Și toate astea erau la generalu' Iliescu, eu eram în departamentul de lucru...(neinteligibil)... Un om ți-e loial dacă are un motiv. L-ai ajutat, ai făcut, da? Dar în momentu' când mai ai un motiv suplimentar, foia, două motive sunt mai puternice ca un motiv, colegule! E complicat acuma să mă apuc să-ți fac teorii.

Măzăre Alexandru: Nu, am înțeles! Nu ca... Vorba aia, sunt oameni care zici că-s cu tine și te trezești că te-a trădat pe la spate, că nu....

Voicu Cătălin: Asta este și motivul pentru care, cel puțin o dată, trebuie să mă facă ministru. Ca să spargă acest mit, că nu m-a vrut partidul, că nu m-a vrut... Pentru că Oprea a lansat...(neinteligibil)...cică “Dom'ne, nu m-a vrut partidul, democratic eu am câștigat...” Bine, pe urmă au aflat baietii, cu bani, au dat! S-a aflat că, s-a aflat de la...(neinteligibil) Da' ideea este că n-a, n-am avut explicații! Oprea în timp ce vămuaia pe toată lumea cât a fost la ...(...)

*Ludovic, te-am ajutat în momente
grele, cu accidentu' de mașină*

Măzăre Alexandru: Deci, altă întrebare!

Voicu Cătălin: Da.

Măzăre Alexandru: Cum facem să nu pierdem ministeru' ăsta la negocieri?

Voicu Cătălin: Nici o problemă, colegule! De exemplu, miniștrii îi va...(neinteligibil)... Johannis. Deci, socru-său....a....am discutat cu procuroru' șef de la Sibiu, pentru că de la ăsta...(neinteligibil) ...susțina, asta vreau să rămână numai între noi doi!

Măzăre Alexandru: Nu, da, am înțeles.

Voicu Cătălin: Să-i transmită clar: “Nu te bagi peste noi, te rog eu!” Colegule, mă uit la tine ca la fratele meu. Nu cumva discuți cu cineva chestiile astea!

Măzăre Alexandru: Nu, nimic, dacă nu...

Voicu Cătălin: Eu am, am vorbit cu cei de la ... (neinteligibil) Îl încalcă pe procuroru' șef de acolo, el l-a lansat în ... (neinteligibil) ... o să mă-ntâlnească ... (neinteligibil) ... Doi! Să vedem la liberali. Am fost la Orban în noaptea aia când ... (neinteligibil)... L-am sunat pe urmă. “Unde ești Ludovic? Ieși afară din...” Eram în sediu. A iesit și Varujan...I-am spus: “Nu vreau să vorbesc cu tine, du-te înapoi!” I-am spus: “Ludovic, te-am ajutat în momente grele, cu accidentu' de mașină. Te-am ajutat...” Era într-o situație...

Măzăre Alexandru: El a dat peste fata aia atunci?

Voicu Cătălin: ... (neinteligibil) ...

Măzăre Alexandru: Ce mare crimă? ... (neinteligibil)

Voicu Cătălin: A rămas varianta că Nu, Nu o ținem. Nici n-o să spună.

Măzăre Alexandru: Îhi, îhi.

Voicu Cătălin: Altfel, dacă te roagă să afle și Geoană, noi spunem NU ... (neinteligibil) ...

Măzăre Alexandru: Era băut?

Voicu Cătălin: Da.

Măzăre Alexandru: Am înțeles.

Voicu Cătălin: ... (neinteligibil)... cunoaște....(neinteligibil)...”Uite, dom'ne!” Doi. I-am zis: “Ludovic, când a fost să ... (neinteligibil) ... un apartament pe Moșilor”. Bă, o să-i spun, am veni la tine cu Cășuneanu de mână la birou și te-am anunțat să aveți grijă că aveți o capcană într-un apartament”. El e puțin naiv cu băutura. ... (neinteligibil) ... Trei! L-am trimis pe Vanghelie ... (neinteligibil) ...acolo, l-am trimis...

FRANCISC RAKOCZI

Pe Francisc Rakoczi al-II-lea, eroul național al Ungariei de astăzi, cel care a condus răscoala împotriva administrației austriece din nordul Ungariei, cunoscută drept „Revolta Curuților”, și proclamat la 7 iulie 1704, de Dieta Transilvaniei la Alba Iulia, Principe al Transilvaniei, îl regăsim în aceste însemnări de reportaj, între legendă și istorie.

CETATEA CU FANTOME

Printesa fără de moarte

“Fantoma apare în trei chipuri, prima dată ca șarpe, a doua oară în chip de broască și a treia oară ca fată îmbrăcată în haine de mireasă, și plânge.”

În jurul cetății de la Arduș s-au ținut multe legende legate de figura istorică a lui Francisc Rakoczi al II-lea. Pivnița întunecată și foarte lungă are o adâncime de 10 metri. Se spune că are trei intrări: una se află în preajma cetății din Arduș, una lângă capela de pe Lyukashalom (partea dreaptă a șoselei Carei-Ghenci). Cea de-a treia se află sub castelul din Carei. Se spune că pivnița lui Francisc Rakoczi a fost construită de curuți, adică de răsculații contra habsburgilor, care au folosit-o ca să-și ia prin surprindere dușmanii. Pentru că nu-și puteau explica modul în care aceștia reușeau să-i învingă, austriecii au recurs la un șiretlic: au trimis familiei Rakoczi un ofițer chipș care să o seducă pe fata principelui. Ceea ce s-a și întâmplat. Prințesa Vilma s-a îndrăgostit de ofițer și i-a divulgat taina pivniței. Cuprinsă de remușcări, fata i-a povestit a doua zi tatălui său întâmplarea, dar era prea târziu. Soldații austrieci au venit să-l aresteze pe principe. Printr-o minune, Francisc Rakoczi a reușit să intre în pivniță, nu înainte de a-și blestema fiica. Localnicii cred că fata lui Rakoczi trăiește și azi în pivniță. Cel care vrea să o dezlege de blestem trebuie să sărute toate cele trei chipuri ale fantomei de câte trei ori, apoi s-o urmeze în pivniță. Fata îi arată toate armele și tezaurul de aur și argint. În tot acest timp, bărbatul nu are voie să privească în spate, altfel se prefacă în stană de piatră. Se povestește că ar fi existat multe încercări de a o dezlega de blestem, dar nici un tânăr nu s-a întors din pivniță.

Cetatea Ardușului a fost ridicată în anul 1481 de Bartolomeu Drag, nepotul lui Dragoș Vodă. A fost una din cele mai puternice cetăți senioriale din nordul Transilvaniei. Astăzi, din vechiul castel nu a mai rămas decât un singur turn, care se află într-o stare avansată de degradare.

LEGENDA PIETREI

La începutul secolului al XVIII-lea, în toamna târzie a anului 1705, mai precis, în 11 noiembrie, curuții principelui ardelean Francisc Rákóczi, al doilea cu acest nume, au înfruntat la Jibou armata imperială austriacă comandată de generalul Herbeville. Oamenii lui Rákóczi aveau misiunea să creeze un sistem defensiv care să nu permită trecerea austriecilor prin strămtorile Someșului. Ei au încercat să sape o linie de tranșee și au construit două redute, una pe dealul Cigleanului și una dincolo de valea Agrijului, unde și-au înghesuit piesele de artilerie. Din cauza vremii nefavorabile și datorită apariției bruște a austriecilor, care le-au scurtat drumul, coborând pe Valea Sărată, un pârau de 13 km ce vine dinspre Cuceu, fortificațiile neterminate n-au mai fost de nici un folos.

Principele dispunea de “patru regimente de călărime și nouă de pedestre de câte 1000 de ostași, și de cinci sute de pedestrași francezi”, față de 20.000 de nemți, “comandați nu atât de Erbeville, care era

un general bătrân, cât mai vartos de generalii Schlick și Klöckesberg, care se bătură cu mare curaj. Generalul Virmond-francezul, sărind de pe cal și aruncându-se drept în centrul castrelor ungurești, a deschis drum pentru asaltul grănicerilor și al celeilalte pedestrimi. Haiducii ungurești și toate regimentele călărete de curuți o luară la fugă, iar sârbii îi persecutară până la ultimul.”

BANUȚII LUI RAKOCZI

Legenda zice că principele ar fi părăsit câmpul de luptă refugiindu-se printr-un tunel ce trece pe sub albia Someșului până în vârful dealului care îi poartă numele (cunoscut și ca Pisciuș Ronei), de unde a contemplat dezastrul și si-a jelit ostașii. Unii zic că pe drum ar fi ascuns visteria armatei sale într-o tainică subpământeană, pe care mulți o caută de atunci, în ascuns sau sub oblăduirea unor organe interesate.

Alții se îndoiesc de existența comorii. Ei povestesc că Rákóczi n-ar fi avut timp să facă asta, deoarece după el s-au repezit mai mulți ostași calare (“rác-zok”) și principele ar fi luat comoara cu sine. Când urmăritorii s-au apropiat prea tare, fugarul și-a golit toți săculeții, toate buzunarele de bani și i-a aruncat în mijlocul drumului. Când au văzut monezile strălucitoare, soldații si-au strunit caii și au descălecat să-i adune, ba chiar s-au și ciondănit între ei, vreme în care principele a reușit să scape. Legenda zice că era atâta aur, încât cătanele le-au îndesat în buzunare până au stat să le plesnească.

Apoi au sărit din nou în sa și ar fi continuat urmărirea, dar n-au mai știut pe unde să meargă mai departe, deoarece principele, prevăzător, a folosit un șiretlic vechi, utilizat întâi pe vremea când regele ungur Ladislau cel Sfânt, cel care a întemeiat episcopia de Oradea, s-a luptat cu cumanii (1085), stratagemă la care a recurs apoi și Negru Vodă când l-au strămtorat tătarii (1241) el a schimbat calul cu unul ale cărui potcoave fuseseră puse de-a-ndoaselea, astfel încât el să fugă înainte, dar urmele să arate că a venit.

Încurcați de acest vicleșug, urmăritorii au fost nevoiți să revină în tabără. După ce-au scăpat de mustruiala cuvenită, s-au întors la trupă și au început să se laude cu norocul care a dat peste ei. Dar când au băgat mâna în buzunar, ca să scoată un ban de arătat, n-au găsit decât discuri lenticulare de calcar, ca niște monede. Furioși, le-au azvârlit cât colo, înjurând pe „alchimistul” care “ne-a păcălit cu aurul său fals”.

De atunci, zice legenda, bănuții se găsesc peste tot prin împrejurimi.

În celelalte părți ale văii Someșului mai pot fi întâlniți numuliții, care și astăzi poartă numele de “banii dracului”. Dar în Jibou, bătrânii consideră că preschimbarea aurului în piatră a fost o minune cerească, care a permis unui suflet nobil, să scape nevătămat și să își reia apoi lupta împotriva celor care “au schimbat jugul de lemn al turcilor cu un jug de fier”, precum a lăsat scris Cserey Mihály, cronicarul acelei epoci.

FEMEILE ȘI RĂBDAREA TIMPULUI

Nepoata acestuia din urmă, Cserey Helena crescută în credința catolică (familia provenea din Secuime), s-a lăsat răpită dintr-o mănăstire sibiană de protestantul Nicolae Wesselényi senior și apoi, spre stupefacția aristocrației vieneze, l-a luat de bărbat. De dragul ei, “bourul din Jibou”, baronul cel pățimas și încăpățânat, a început construcția celebrului castel sălăjan, unul dintre capodoperele barocului târziu, care azi e împărțit între Grădina Botanică și Clubul Copiilor din Jibou. Ei sunt părinții aceluși Wesselényi care stă de vorbă cu baciul Gheorghe Pop din Rona în plin centrul Zalăului. Dar despre aceștia vom vorbi altă dată.

O altă legendă, mai puțin fidelă adevărului istoric, dar nu mai puțin frumoasă susține că Rákóczi a avut și o fată. Aceasta s-ar fi refugiat într-o pivniță situată într-una dintre văioagele labirintice din jurul Varului, unde trăiește și astăzi, fără să fi îmbătrânit deloc. Ea l-a jelit atâta pe părintele ei, încât în cele din urmă a orbit. Cu toate acestea, s-a apucat, pe pipăite, să brodeze o cămașă a morții. Motivul este cu ochiuri în cruce, dar nu reușește să facă decât unul în fiecare an. Zic unii că în ziua când va reuși să-și termine cusătura, se va întoarce tatăl ei. Alții zic că atunci va veni sfârșitul lumii, iar sufletele se vor înfățișa dinaintea Domnului, pentru Judecata de Apoi. Fecioara oarbă este zărită uneori, mai cu seamă primăvara de vreme, când apar ghiocelii, de copiii care vin în zonă ca să culegă flori. Dacă cineva încearcă să se apropie de ea, fuge și dispare în dreptul unei surpături.

În realitate, după ce a reușit să deçoace intrigile curții imperiale, care l-au despărțit de prima sa logodnică, Magdalena de Hessen-Darmstadt, Rákóczi s-a căsătorit în 1694 cu Karolina Amalia de Hessen-Rheinfels. Au avut patru copii, primul născut în 1696, al cărui naș a fost însuși împăratul Leopold. Dintre toți, doar doi au ajuns la o vârstă adultă, pe care-i amintește și Barit: “Iosif născut în 1700 și George (1701-1756)”, care după război “au fost reținuți în Viena unde li s-a dat creșterea veacului lor, iar dacă au crescut mari, li s-a dat titlu de marchizi cu venit anual de 7000 și de 6000 fl.; au făcut însă datorii foarte multe, apoi au fugit, Iosif la Roma, George la Paris, unde a mers și frate-său. În 1738 după războiul turco-austriac, sultanul numise pe George principe al Transilvaniei și-l înaintase cu oaste până la Vidin în Bulgaria; într-aceea papa îl excomunicase, austriaci îl spânzurară în efigie, iar el nefericitul emigrant făcu bine și muri în 9 Nov al aceluiași an la Cernavodă în etate de ani 38.”

Bine, vor zice apărătorii înrâiți ai veridicității legendelor, “care poartă un sâmbure de adevăr”, aceștia au fost descendenții săi legitimi. Poate că amintita fată s-a născut dintr-o legătură amoroasă tănuț. Nu credem acest lucru: cum Rákóczi s-a născut în 1676, rezultă că în 1705 avea 29 de ani, deci n-ar fi putut să aibă o fată de 16-18 de ani.

Correspondență din Polonia

Tragedia de la Katyn

După Smolensk, cineva care să istorisească istoria din creuzetul durerii, era greu de găsit. Din Paris, am primit numele lui Alin Codoban, asistent la Centrul Cultural Polonez din UBB; l-am contactat și dânsul a agreeat cu amabilitate solicitarea noastră de a publica și în revista „Magazin - revistă a românilor de pretutindeni”, o relatare-document, dintr-o Varșovie zguduită de noua tragedie de după Katyn. (V.T.)

„Sîmbătă, 10 aprilie 2010, Varșovia adormită de dimineată. Ies la alergat împreună cu o colegă de la Cluj. Rîdem, glumim, alergăm. Nimic nu anunța ceva important. Discutam despre cit de ciudați sînt polonezii aștia, beau toată noaptea, iar a doua zi merg la școală, la lucru și sînt foarte harnici. Ne punem întrebarea ce s-a întîmplat cu România în ultima vreme, bătăi la Craiova pe trecerea de pietoni, scandal și circ la București, Clujul tot mai aglomerat... Da, concluzia e că și-au ales un model bun, Germania. Care e modelul nostru, Bulgaria?”

Între timp, după ce ne-am întors, cade o ploaie ciudată, densă.

O jumate de oră mai tîrziu, văd agitație printre colegii mei de cămin. Aflu că s-a prăbușit în Rusia, lîngă pădurea tragediei intelighenției polone, avionul președintelui Republicii. Erau la bord nu numai președintele cu soția, dar întreaga conducere a Armatei Polone, precum și importanți oameni politici și guvernatorul Băncii Naționale. Polonia e în șoc, tragedie la Varșovia și în întreaga țară.

Intru pe internet, polonezii sînt împreună. Ziarele scriu că pădurea de la Katyń va rămîne în memoria Poloniei ca fiind locul tragediei naționale. Sloganul „să fim solidari” este tot mai prezent. La Katyń, în urmă cu 70 de ani, a fost executată întreaga elită poloneză de către oamenii NKVD, iar astăzi din nou a fost pierdută elita politică a țării.

Îmi sun prietenii polonezi cei mai apropiați. Toți sînt într-o stare de șoc. Poate nu erau mari fani ai președintelui Lech Kaczyński, dar măcar erau convinși că era un patriot care a făcut tot ce era posibil pentru a păstra echilibrul de forțe în țară, precum și în relațiile cu Uniunea Europeană. Sînt șocați de coincidența locului tragediei, Katyń e un loc simbolic pentru ei, iar tragedia s-a repetat în același loc. Să fie oare un semn?

Ascult la radio că locuitorii Varșoviei s-au îndreptat spre Palatul Prezidențial cu buchete de flori și coroane. Vocea unui domn spune că dacă pînă acum președintele îi era indiferent, astăzi nu a putut să mai fie indiferent și a simțit nevoia să fie solidar cu ceilalți compatrioți ai săi, este vorba pînă la urmă despre cel mai important om al statului care nu mai e. (Poate că vorbele „Statul sînt eu” rostite de un rege al Franței, într-o oarecare măsură se verifică în astfel de situații... din păcate). Tot la radio aflu că lumea a atîrnat la ferestre steagul bicolor alb-roșu la care au adăugat un material de culoare neagră. Informația se confirmă, intrucît ies la balcon și văd că o școală are două mari steaguri alb-roșii cu o banderolă neagră la intrare, iar la blocurile de alături văd că la cîteva ferestre stă atîrnat tricolorul alb-roșu-negru. Aici, „solidarność” (solidaritatea) funcționează instinctual.

Mă simt neconfortabil și nu pot să îmi explic de ce. Am sentimentul apartenenței la acest grup de oameni nefericiți în acest moment. Deși român, mă simt solidar cu evenimentul tragic al polonezilor.”

Alin CODOBAN

Ipoteze inedite

CIVILIZAȚIA MU

După A.B. Jaurequi în „Histoire de l’Amérique Centrale,” cuvintele au fost proferate în limba maya, la plus ancienne connue. Mayașii primitivi erau coloni mu-eni. Continentul Mu, din pricina zguduiriilor seismice violente, s-a dislocat, templele și palatele s-au năruit, bogatele orașe au fost nimicite. Apa, năvălind din două părți, a înghițit totul și a dus la fund ce mai rămăsese. Aceasta a avut loc, ne spune Churchward, cu aproape 13 milenii înainte de Christos.” În anul VI Kan, 11 Muluc al lunii Zak, ne spune un extras din Manuscrisul Troano păstrat la British Museum, fragment dintr-o carte maya, găsit în Yucatan de către arheologul Le Plongeon, au avut loc înspăimîntătoare cutremure de pământ care au continuat pînă la 15 Chuen. Țara munților de mîl, țara Mu, a fost sacrificată. De două ori ridicată a dispărut în noapte, zguduită fără încetare de focurile subterane. Acestea au făcut să se înalțe munți, să se adîncească văi, de mai multe ori și în

mai multe locuri. Suprafața s-a prăbușit în cele din urmă și atunci zece țări au fost smulse una după alta. Ele au dispărut sub mare cu cele șaiszeci și patru de milioane de locuitori, cu opt mii de ani înaintea epocii în care s-a scris această carte.” Se presupune că acest manuscris ar avea o vechime de 1500 pînă la 3000 de ani.

Iată și un alt document publicat de către Dr. P. Schliemann, e vorba de o inscripție caldeenă, păstrată în arhivele unei mănăstiri din Lhassa, Tibet.” Când steaua Bal a căzut pe locul unde acum nu mai există nimic, în afară de mare și cer, cele șapte Orașe cu porțile lor aurite și pereții străvezii au tremurat ca frunzele în furtună. Și iată că o pală de flăcări și un nor de fum au țâșnit din palate. Strigătele de spaimă ale mulțimii umpleau cerul. Ei s-au refugiat în templele și în citadelele lor. Și Mu Înțeleptul, hieratic al lui Ra-Mu, s-a ridicat și le-a spus: Nu v-am prezis toate acestea? Femeile și bărbații, cu pietrele lor prețioase și veșmintele lor strălucitoare, plîngeau zicînd: Salvează-ne, Mu! Mu le-a răspuns: Veți pieri, și voi și robii voștri, cu toate avuțiile voastre, și din cenușa voastră se vor naște alte rase. Dacă și acestea vor uita că superioritatea lor se datorează nu pe ceea ce își însușesc, ci pe ceea ce dau, aceeași soartă le va fi rezervată. Flăcările și fumul au înăbușit glasul lui Mu. Pămîntul și locuitorii lui au fost înghițiți de ape.”

Dr. ec. Ștefan TARJOC
Timișoara

ÎNTREBARE EVREIASCĂ

Evreu sau țigan

Ytzic avea tată evreu și mamă țigancă. Într-o zi s-a dus la taică-său și l-a întrebat:
- Tată, eu ce sunt, evreu sau țigan?
Taică-său:
- Da de ce întreb, este chiar așa de important?

- Da, tată, pentru că Ștrul are o bicicletă și nu știi ce să fac: să i-o fur sau să negociez cu el?

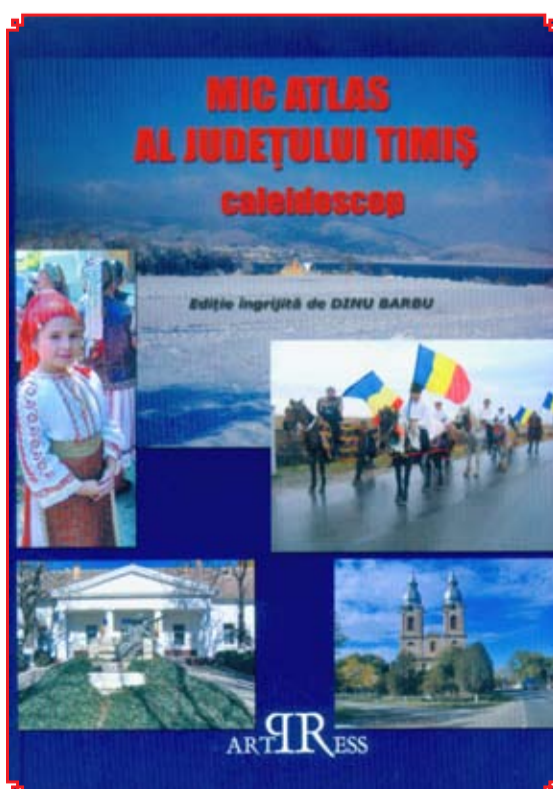
D'ALE LU' DINESCU

„Balaurul a murit, au rămas șopîrlele de la țîța lui care dau din coadă. În primele zile credeam și eu că se va schimba totul, apoi nu mi-am mai făcut iluzii. Minunile pe aceste meleaguri nu durează decît trei zile, iar oamenii care au compromis comunismul în cincizeci de ani au compromis și capitalismul mult mai repede.”

Marioara MICULA
redactor al revistei „Jurnal de Bara”,
din cadrul Trustului de Presă „Magazin”

„CARTE FRUMOASĂ, CÎNTE CUI TE-A SCRIS”

Dinu Barbu, prietenul meu Dinu Barbu, poet prozator și jurnalist cu adiere de pamfletar, a așezat cu fire subțiri de lumină, trecutul și prezentul timișan, între copertele unei cărți pe care altul scriind-o, ar fi cerut sprijinul unui institut de specialitate. „Mic Atlas al Județului Timiș”, a fost propus Asociației Publiciștilor Presei Rurale din Banatul Istoric - imediat după apariție - pentru premieră. Cartea merită să fie socotită „Cartea Anului”, iar „grijitorul” ei, care se arată unora de multe ori ca fiind plămădit din fulgere scăpărătoare, trebuie sărbătorit. Prin această carte, în glasul Banatului de pustă, scapără cuvîntul veșniciei.

Vasile TODI

Cînd poetul...

Cînd poetu-i la-nălțime
Și se laudă cu-a sa știință,
Arta lui e-o spumă-n rime,
De ce nu și-o conștiință?

O oglindă e poetul
Ce mărește infinitul,
Te atrage ca magnetul,
Te respinge cum e mitul.

Cînd poetul pierde ritmul
Și se-nscrie pe orbită,
Limba lui e algoritmul
Și devine cea vorbită.

Nu-i poet mai dulce-n vie
Ce n-a scris o poezie!

prof. Aurel JICMAN

Timișoara
1 aprilie 2010

Sâmbătă 17 aprilie a.c., în cadrul Cercului Militar din Timișoara, a avut loc „Simpozionul pentru consolidare mediu asociativ”, organizat de Consiliul Județean Timiș împreună cu Consiliul Județean Gorj, și „moderat” de Liga Culturală „Fiii Gorjului de Pretutindeni”. Cu acest prilej, Asociația Publiciștilor Presei Rurale din Banatul Istoric a fost reprezentată de președintele ei, domnul Vasile Todi, de pr., Vasile Suci - vicepreședinte, de jurnalistul Bogdan Tămaș - redactor-șef al publicației periodice „Medveșanul”, precum și de alți jurnaliști ai Trustului de Presa „Magazin”. Publicăm mai jos, discursul domnului președinte Vasile Todi, rostit la această reuniune.

Prof. Marius MATEI

ÎN 25 DECEMBRIE, 1989, AM IEȘIT DIN COMUNISM ȘI AM ÎNTRAT ÎN PĂGÂNISM

Doamnelor și domnilor,

Mulțumesc destoinicului fiu al Gorjului domnului Sebastian Bănescu ce prezidează astăzi această splendidă întâlnire, pentru cinstea de a-mi acorda mie onoarea deschiderii ei, în cea de a doua sa zi de desfășurare. Distinși participanți, mă aflu aici în calitate de deloc ușoară - de președinte al Asociației Publiciștilor Presei Rurale din Banatul Istoric. Din Banatul ce și-a ales drept protector, un strămoș al meu aromân: Sfântul Iosif cel Nou, Mitropolitul Timișoarei și a toată Țara Banatului, „podoaba ierarhilor, izgonitorul tuturor patimilor, izbăvirea credincioșilor, lauda prea frumoasă a Timișoarei”, cum îl intilnim în Acatistul închinat lui, cel canonizat prin hotărârea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, la 28 februarie 1950; dar, și a Sfântului Ioan Nepomuk, patronul spiritual al catolicilor din Banat, care a fost foarte iubit aici, ca dovadă că a fost nemurit pe trei monumente! De ce amintesc de dânșii? Pentru a înțelege mai bine că inima Banatului, frumoasă ca un cuptor de pâine aburind în vorețul casei, a fost deschisă tuturor celor care iau bătut în poarta sufletului cu degetul îndoit, nu cu piciorul, din oricare punct cardinal ar fi venit. Dovadă, prezența noastră aici! Apropo, știți că exact din mijlocul Pieței Unirii se văd turlele a patru biserici? Din păcate, nici în Sfatul Țării, și nici în Guvernul ei, bănățenii nu au loc. Și semnalez asta cu o mahnire învecinată cu tristețea, doar pentru cei care nu știu că „neam prost” nu se scrie cu liniuță.

Oameni buni, Gorjul, în varianta veche - Gorjii - pentru că își are originea în limba slavonă (Gore = Sus, la care se adaugă Jii, rezultând Gorjii, adică Jiul în Amonte sau Jiul de Sus), e prețuit de mine, ca jurnalist, și pentru că acolo s-a născut unul din marii gazetari ai României și cel mai de seamă jurnalist al Gorjului: Jean Bărbulescu, directorul-proprietar al ziarului „Gorjanul” în perioada 1924-1947. Am spus ca jurnalist și nu ca scriitor, pentru că aceasta este meseria mea, înțelegând prin meserie o formă profesională constantă. Sigur, ca scriitor - am dobândit prin ani și această cetățenie literară - inima mea e gorjeană. Pentru că gorjan a fost omul care îmi este model în viață: Tudor Arghezi. Maestrul din viața căruia am învățat că scriitorul poate și se cade să trăiască asemeni unui gospodar. Dar tot scriitorul, trebuie, atunci când netrebni efortii îi apasă neamul, să-și cinstească harul, cu viscolul cuvântului, și amintesc aici drept pildă înfăptuită, virulentul pamflet „Baroane”, în care Tudor Arghezi îl izbea de toți pereții nașterii sale pe baronul Manfred von Killinger, ambasadorul Germaniei hitleriste la București, prin septembrie 1943.

Ziarul în care a apărut celebrul pamflet, sub genericul „Bilete de papagal”, a fost confiscat de cenzură, iar Arghezi arestat și trimis neîntârziat în Lagărul de internați politici de la Târgu-Jiu. Dar, cum orice rău e spre bine, internarea lui Arghezi la Tg.-Jiu (și nu în altă parte!) a însemnat pentru poet un nou prilej de a-și rememora „originea gorjească”, gând ce-l împărtășește cu o veselă mândrie oltenească într-o scrisoare trimisă din lagăr copiilor săi Mitzura și Baruțu, la 24 octombrie 1943, în care amintește vlăstarelor sale, ca un prețios blazon, originea lor moldo-gorjeană:

“Niciodată nu m-am simțit mai juvete ca acum, când m-am apropiat de obârșia tatii. Vedeți, măi copii, ce fel de spirit aveți în sânge: două extreme. Cum să nu fiți oameni de nădejde? Măicuța v-a dat Bucovina lui Ștefan cel Mare și tătuțu - Gorjul lui Tudor, ce mai vreți, mai valabilă aristocrație românească?”

Pretutindeni Arghezi se va mândri cu originea sa gorjească, fiind, zice, “singurul copil al lui Nae Theodorescu” și nepotul “năzdrăvanului” Tudor Cojocar, ajuns la o vârstă matusalemică (113 ani).

Într-un interviu consemnat de Horia Oprescu și publicat în “Tânărul scriitor”, la 12 decembrie 1956, Arghezi aprecia că, între olteni, gorjenii sunt “cei mai vioi și poate cei mai deștepți”, preferându-i pe gorjeni “înaintea tuturor bunilor români”.

Aceeași mândrie a descendenței sale din neamul vestiților panduri (“care știau lucra cu cuțitul, nu în pâine, pentru că n-o aveau, ci în carnea altora”) o afișează târziu, când prestigioasa revistă parisiană “Les Lettres Francaises”, din martie 1964, îi solicită un interviu. Acel “cuțit familial” cu care strămoșii săi își aranjau „tărășeniile de dragoste sau interesele”, poetul mărturisește că-l poartă, la rându-i, în sânge, așezându-i verbul “sub zodia polemicii”. Tudor Arghezi, recunoscut de un alt mare poet, Mihai Beniuc, cel care știa “șapte limbi și rusește” și care pe deasupra mai era și comunist, drept cel mai mare poet al României, mi-a fost cum spuneam, model. Opt din versurile sale, scrise cu cerneală invizibilă pentru străini, stau mereu deasupra ușii casei mele:

*“Când pleci, să te-nsoțească piaza bună.
Ca un inel sticlind în dreapta ta.
Nu șovăi, nu te-ndoi, nu te-ntrista.
Purcede drept și biruie-n furtună.”*

*Când vii, pășește slobod, râzi și cântă.
Necazul tău îl uită-ntreg pe prag.
Căci neamul trebuie să-ți fie drag.
Și casa ta să-ți fie zilnic sfântă.”*

Acesta este gorjanul dumneavoastră și românul nostru, pentru care s-au deschis cu dărnicie porțile atâtor temnițe, cum scria Jean Bărbulescu în scurta notă de prezentare la articolul semnat de Arghezi, “Gorjiul și Gorjianul”, apărut în 1946 în „Adevărul” din București, și reprodus integral în ziarul său. Am ales să-i apropiu de noi în ziua de față pe cei doi mari slujitori ai condeii, legați printr-o “ineluctabilă suvenir”, pentru că ei reprezintă pentru mine o înaltă formă de demnitate, dar și pentru că astăzi, din păcate, Jean Bărbulescu este tot mai puțin amintit, iar Tudor Arghezi, tot mai puțin citit. Cu toate că până la Arghezi s-a scris într-un fel, iar de la Arghezi într-alt fel. Dar această tristă realitate a prezentului, este de înțeles, la un popor care în 1989, în sfânta zi de Crăciun, a ieșit din comunism și a intrat în păgânism.

Distins auditoriu, vă mulțumesc pentru răbdarea de a asculta nu un discurs, ci mai mult o evocare a doi oameni, dați de un ținut sărac și pietros neamului românesc. Tocmai de aceea, voi încheia cu vorbele unuia din dânșii: “Gorjul e sărac și chinuit. Gorjul a dat pe Tudor Vladimirescu. Gorjul e viu. Gorjul gândește. Sus, Gorjule, sus...”

